

Ι.Χ. Παπαχρήστος

Δωρεάν
Απόσπασμα

Δικαίωμα
στην Αλήθεια

Για Συγγενείς - Φίλους ασθενών με καρκίνο

Δικαίωμα στην αλήθεια

Για Συγγενείς – Φίλους ασθενών με καρκίνο

Ιωάννης Χ. Παπαχρήστος

Θωρακοχειρουργός

www.icp-med.gr/vivlia

Copyright © 2016 Ιωάννης Χ. Παπαχρήστος.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Μετά από καταβολή του αναγκαίου χρηματικού αντιτίμου έχει παρασχεθεί στον αναγνώστη το μη-αποκλειστικό και μη-μεταβιβάσιμο δικαίωμα πρόσβασης και ανάγνωσης του κειμένου του παρόντος ηλεκτρονικού βιβλίου σε οθόνη. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη και συγγραφέα κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, εκτύπωση, ανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση, δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική, άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου. Επικοινωνία με τον εκδότη **Ιωάννη Χ. Παπαχρήστο** (Κ. Αλεξιάδη 7, 55132 Καλαμαριά, fax 231 0434622) μπορεί να λάβει χώρα δια μέσου του ιστοχώρου:

www.icp-med.gr/vivlia/

Τα κλινικά αντιπαραδείγματα, που παρατίθενται, είναι εντελώς **Φανταστικά** (Εμπνευσμένα από κλινικές περιπτώσεις): κάθε Ομοιότητα με πρόσωπα, τοπωνύμια και καταστάσεις είναι απολύτως **Συμπτωματική**. Αποποιείται ο συγγραφέας – αυτοεκδότης οποιαδήποτε ευθύνη από την απλή παράθεση αυτών, ως αντιπαραδειγμάτων με έννοια αριστοτέλειας “Λογικής”.

Οι πληροφορίες και ιδέες του βιβλίου παρέχονται με πρόθεση Ενημέρωσης μόνον. Δεν προορίζονται ως υποκατάστατο ιατρικών συμβουλών. Συμβουλές σε συγκεκριμένους ασθενείς παρέχονται υπεύθυνα μόνο μετά από κατάλληλη εξέτασή τους από ιατρό.

ISBN 978-960-93-8208-3

\mathbb{R}_x

Στην μνήμη της γλυκυτάτης **Παναγιώτας** (1930–2004), εθελόντριας του Ερυθρού Σταυρού, που μου χάρισε Ζωή γεννώντας με.

Και του γεννήτορός της, γιατρού **Ιωάννη Α. Πριγκηφίλη** (1885–1956), Ευρυτάνα.

Και κάθε άλλης ψυχής, που προσέφερε “ἐπ’ ὠφελείῃ καμνόντων”...

Καὶ γνῶσεσθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ
ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς.

Κατὰ Ἰωάννην η´, 32

Περιεχόμενα

Ο αριθμός σελίδων στην παρούσα ηλεκτρονική έκδοση του βιβλίου ως “ebook” μπορεί να κυμανθεί σημαντικά, ανάλογα με ρυθμίσεις τυχόν διαφορετικού μεγέθους γραμματοσειράς (font size), με το οποίο κάθε άλλος χρήστης μπορεί να το διαβάζει σε συσκευές ανάγνωσης (eReaders), tablets (iPads κ.τ.ό.) ή σε οθόνη Η/Υ.

Όμως ο ενδεικτικός αριθμός εκάστης σελίδας, που εμφανίζεται πιο κάτω, είναι ενεργός σύνδεσμος ([Link](#)): επιλέγοντάς τον (πατώντας τον με το δάχτυλο σε iPad ή κλικάροντάς τον με το ποντίκι σε Η/Υ), ο αναγνώστης μεταβαίνει στο ζητούμενο κεφάλαιο ή Ενότητα:

	Κεφάλαιο	Σελ.
	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	6
	Πρόλογος του συγγραφέα	12
1.	Αμέσως Μόλις Πρωτο–μαθευτούν τα κακά νέα	22
	i. Κλινικό αντιπαράδειγμα	
	ii. Συνέχεια κεφαλαίου 1	
2.	Συγγενείς, που καταφεύγουν σε Ψέματα	30
	i. Κλινικό αντιπαράδειγμα	
	ii. Συνέχεια κεφαλαίου 2	
3.	Ενδεχόμενος Δόλος	37
	i. Κλινικό αντιπαράδειγμα	
	ii. Συνέχεια κεφαλαίου 3	

4. Η Αλήθεια Τελικά πάντα αποκαλύπτεται	46
i. Κλινικό αντιπαράδειγμα	
ii. Συνέχεια κεφαλαίου 4	
5. Άλλο “Θλίψη” και άλλο “Κατάθλιψη”	54
i. Ιστορικό Γεγονός	
ii. Συνέχεια κεφαλαίου 5	
6. Συγκατάθεση (μετά από Ενημέρωση)	64
i. Κλινικό αντιπαράδειγμα	
ii. Συνέχεια κεφαλαίου 6	
7. Συμμόρφωση και Παρακολούθηση (Follow-up)	74
i. Κλινικό αντιπαράδειγμα	
ii. Συνέχεια κεφαλαίου 7	
8. Μισόλογα, Υπεκφυγές και Ακαταλαβίστικοι όροι	80
i. Κλινικό αντιπαράδειγμα	
ii. Συνέχεια κεφαλαίου 8	
9. ΠΟΙΟΣ πρέπει να ανακοινώνει την Διάγνωση	91
i. Κλινικό αντιπαράδειγμα	
ii. Συνέχεια κεφαλαίου 9	
10. ΠΩΣ ανακοινώνεται η διάγνωση: 1η συνεδρία	99
11. ΠΩΣ: Συνεδρίες 2η και 3η	105
i. Συνεδρία 2 ^η	
ii. Συνεδρία 3 ^η	
iii. Συγχώνευση Κάποιων συνεδριών	
12. ΠΩΣ: 4η συνεδρία (τελευταία)	117
i. Η 4 ^η συνεδρία η ίδια	
ii. Ευκολία ή δυσκολία 4 ^{ης} συνεδρίας	

13. Τεκμηρίωση, Σταδιοποίηση, Θεραπείες	129
i. Κλινικό αντιπαράδειγμα	
ii. Ιατρική Τεκμηρίωση	
iii. Σταδιοποίηση	
iv. Θεραπείες	
14. Προσοχή!	154
i. Κλινικό αντιπαράδειγμα	
ii. Συνέχεια κεφαλαίου 14	
15. Πόση Αλήθεια	165
i. Κλινικό αντιπαράδειγμα	
ii. Συνέχεια κεφαλαίου 15	
16. Οπιούχα – Πασίπινα και άλλα φάρμακα	176
i. Κλινικό αντιπαράδειγμα	
ii. Συνέχεια κεφαλαίου 16	
17. Προσδόκιμο Επιβίωσης (χρόνος Ζωής)	188
i. Κλινικό αντιπαράδειγμα	
ii. Συνέχεια κεφαλαίου 17	
18. Για Ιατρούς και άλλους μεριμνώντες για την Υγεία	196
i. Κλινικό αντιπαράδειγμα	
ii. Νομικές επισημάνσεις	
iii. Έρευνα	
iv. Δυσκολίες για τον Ιατρό	
v. Σεβασμός στην Άρνηση ασθενούς	
vi. Συνολική συνεπής αντιμετώπιση	
vii. Τρόποι εκδήλωσης Αγάπης προς ασθενή	
viii. Αγάπη για τον Άνθρωπο γνήσια	
Synopsis / Summary	218

Ευχαριστίες	219
Δuo λόγια για τον συγγραφέα	222
Περίληψη Οπισθόφυλλου	223

Πρόλογος

Στήριξη, συμβουλές και συμπάθεια είναι ό,τι προσπαθεί τούτο το βιβλίο να προσφέρει **στους συγγενείς και φίλους** ασθενών, που πάσχουν από καρκίνο. Σε χώρες της Μεσογείου αλλά ενδεχομένως και σε άλλες, που κατοικούνται από λαούς με ταμπεραμέντο συναισθηματικό, συμβαίνει συχνά να υπάρχουν ασθενείς, που αγνοούν την δική τους διάγνωση καρκίνου ή άλλου Νοσήματος παρόμοιας βαρύτητας!

Αν δυσκολεύεται ο αναγνώστης να πιστέψει ότι μπορεί να συμβαίνει κάτι τέτοιο ακόμη και τώρα, σήμερα, στον 21^ο αιώνα, τότε αρκεί να ρίξει μια ματιά στο τι συνηθίζεται στην Ελλάδα: Ατυχείς ανθρώπινες υπάρξεις, συνήθεις καθημερινοί άνθρωποι βρίσκονται ξαφνικά, απ' τη μιά στιγμή στην άλλη, στην δυσάρεστη θέση να αντιμετωπίζουν το **δίλημμα** του να πληροφορήσουν ή όχι τον στενό συγγενή τους για την διάγνωση, που δύσκολα λέγεται.

Ωστόσο δεν θά 'πρεπε για κανένα λόγο να ήταν **δικό τους** αυτό το δίλημμα, αφού ούτε οι ίδιοι έχουν εκπαιδευθεί ως προς το *Πώς* να ανακοινώνουν δυσάρεστες ειδήσεις, ούτε είχαν προγενέστερη σχετική εμπειρία και ούτε, τέλος, θά 'πρεπε να είχαν καν μάθει εκείνοι πρώτοι την διάγνωση εξαρχής!

Σεβασμό, Ελπίδα, αλήθεια και αγάπη προσπαθεί τούτο το βιβλίο να προσφέρει **στους ασθενείς** τους ίδιους, αν τυχόν αποφασίσουν να το διαβάσουν. Πρέπει να **βασίζονται** σε αλήθειες, προκειμένου να μπορέσουν να πολεμήσουν μια ασθένεια σοβαρή και να λάβουν τις **Ορθές αποφάσεις**, όταν τους ζητηθεί να παράσχουν την συγκατάθεσή τους.

Οι διάφορες μορφές Θεραπείας, που συστήνονται, έχουν συνήθως συνυφασμένους κινδύνους ανεπιθύμητων ενεργειών, αλλά προσφέρουν και πιθανότητες — όχι βεβαιότητα — ευνοϊκής έκβασης ή και *ΐασης*. Είναι *ήδη αρκετά δύσκολο* για τον ασθενή, αφού απαιτεί προσοχή, βαθύ στοχασμό και πολλή σκέψη, το να συν-εκτιμήσει τα υπέρ και τα κατά καθεμιάς από τις διάφορες Θεραπείες, που του συστήνονται, ώστε να καταλήξει στην Ορθή για τον ίδιο απόφαση. Επομένως, δεν θα προσφέρει κανένα όφελος το να θολώσουν οι παράμετροι, τις οποίες πρέπει να συν-εκτιμήσει, με Ψέματα, ψευδείς υποσχέσεις, φρούδες ελπίδες και τήρηση της διάγνωσης μυστικής από τον ίδιο.

Σε ολάκερη την περίοδο των *τριάντα* δύο χρόνων, που μέχρι τώρα βρίσκεται αδιάλειπτα ο συγγραφέας σε συνεχή επαφή με ιατρικό κλινικό έργο, έχει πικραθεί από το *μίσμα*, που κατά συρροή, κατ'

εξακολούθησε και Διαρκώς συντελείται στον τόπο μας, από την εθνική μας ντροπή, από το "Κυλώνειον ἄγος"* μας.

Λένε πια την αλήθεια στον άρρωστο ακόμη και σε χώρες, όπου έκρυβαν παλιότερα την αληθή διάγνωση, όπως στην Πορτογαλία, στην Τουρκία και στην Κολομβία! Εννοείται ότι την αληθή διάγνωση την λένε πάντοτε στον άρρωστο, με λεπτομέρειες ακριβείς, εδώ και πολλές δεκαετίες στις "ανεπτυγμένες χώρες", όπως είναι οι ΗΠΑ, η Βρετανία, η Γαλλία, η Γερμανία και άλλες. Εδώ όμως, στη γενέτειρα του Ιπποκράτη, έχει ριζώσει το μίasma τόσο βαθιά στην συνήθη ιατρική πρακτική, που μοιάζει να μην απασχολεί κανέναν και ίσως να βολεύει κιόλας κάποιους φαύλους.

Ωστόσο ασθενείς μένουν στο Σκοτάδι της άγνοιας και απορίας σχετικά με την υγεία τους και, ακόμα χειρότερα, κινδυνεύουν να καταστούν υποχείρια Εκμετάλλευσης κάθε λογής, όπως από επιτήδειους,

* Η διαβόητη δολοφονία Ικετών στην Ακρόπολη, μπροστά στον ναό των Ευμενίδων, το 632 π.Χ. από Αλκμαιονίδες: θεωρήθηκε μίasma, υπαίτιο για θεομηνίες, λοιμούς και δεινά, που έπληξαν την πόλη-κράτος Αθήνα, παρά το ότι οι ικέτες ήταν πραξικοπηματίες Μεγαρείς υπό τον Κύλωνα. Φράση παντοτινά συνώνυμη της Ντροπής ενός κράτους ή πόλης.

που μπορεί να επιχειρήσουν φριχτή εμπορευματοποίηση φρούδων ελπίδων.

Μα με τον έναν ή με τον άλλον τρόπο θα μάθουν οι ασθενείς Πάντοτε, τελικά, την αλήθεια, είτε ατυχηματικά είτε από τυχόν εξέλιξη της αρρώστιας τους. Τότε όμως μπορεί έχουν χάσει — και δίκαια — κάθε εμπιστοσύνη στους οικείους τους, αλλά και στο Ιατρικό Σώμα γενικότερα· αν αυτό συμβεί, τότε εκείνοι οι ασθενείς δεν θα έχουν *“ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ”*[†] κατά τις ιερές στιγμές τους τις πιο δύσκολες, πράγμα που είναι απάνθρωπο και ανόσιο!

Το βιβλίο τούτο πασχίζει να αποκαθάρει το σύγχρονο Άγος, να ρίξει άπλετο Φως στο σκοτάδι (της υποκρισίας και της άγνοιας), να υπομνήσει την *Φιλαλήθεια* και να *απαλύνει τον ανθρώπινο πόνο*. Επιχειρεί επίσης να γιατρέψει ένα εθνικό κακό, μια Πληγή, που κακοφόρμισε στον τόπο μας και που προσκαλεί κοράκια με νύχια γαμψά να κυκλώσουν για *“ἴδιον”* όφελος ανθρώπους *πάσχοντες*. Πασχίζει να ταρακουνήσει τα ύδατα, να αφυπνίσει συνειδήσεις, να βελτιώσει τα πράγματα, πάντοτε *“ἐπ’ ὠφελείῃ καμνόντων”*...

[†] κατὰ Ματθαῖον η, 20.

Λογικά επιχειρήματα και αιτιολόγηση προσπαθεί τούτο το βιβλίο να παράσχει σε *γιατρούς*, δηλ. συναδέλφους του συγγραφέα. Υπάρχει ανάγκη να τους γίνει υπόμνηση της ιπποκρατικής μας διδαχής ότι "Πρώτα και Πάνω από κάθε τι άλλο προέχει ο Ασθενής" καθώς και της διδαχής για συμπάθεια και συμπάρσταση, για την ανάγκη να στέκει ο γιατρός πάντοτε στο πλευρό του.

Δεν μπορεί να υπάρξει άρρηκτη σχέση γιατρού – ασθενούς χωρίς αμοιβαίο σεβασμό και *Εμπιστοσύνη*, η οποία μονάχα στην αλήθεια μπορεί στέρεα να βασίζεται. Αν σέβομαι τον ασθενή μου ως γιατρός, τότε του λέω την αλήθεια, επειδή έχει δικαίωμα να την γνωρίζει· το ιατρικό απόρρητο μού απαγορεύει να πληροφορώ οποιονδήποτε άλλον πέρα από τον ίδιο· είναι δικαίωμα και θέμα του ίδιου του ασθενούς να αποφασίζει αν θέλει ή όχι να αποκαλύψει την διάγνωση στους οικείους του και σε φίλους.

Δεν πρέπει ποτέ να μαθαίνουν την διάγνωση συγγενείς *πρώτοι*, πριν από τον ίδιο τον ασθενή, τουλάχιστον όχι χωρίς παραβίαση Αρχών του απορρήτου! Επομένως σε κάθε μία περίπτωση, που βρίσκονται συγγενείς με το δίλημμα — αν πρέπει ή όχι να ενημερώσουν ασθενή — αντιμέτωποι, *ενέχεται πάντοτε* κάποιος γιατρός, που παραβίασε το ιατρικό απόρρητο.

Δεν αμφισβητούνται, φυσικά, οι καλές προθέσεις των γιατρών, που όλοι θέλουν το Καλό των ασθενών, ωστόσο κάποιοι εξ αυτών οφείλουν να γνωρίζουν καλύτερα τις υποχρεώσεις τους και να δρουν με την αρμόζουσα επαγγελματική σοβαρότητα, που απαιτεί το λειτούργημα και που συνάδει με αυτό. Δεν δικαιούνται γιατροί να παριστάνουν δήθεν άγνοια της υποχρέωσής τους † να ενημερώσουν τον ασθενή· κύλησε υπερβολικά πολύς χρόνος από τότε που εφευρέθηκε ο Τροχός, για να δικαιούται οποιοσδήποτε να προσποιείται σήμερα άγνοια της εφεύρεσης αυτής!

Πρέπει επιπρόσθετα να έχουμε οι γιατροί την *Ικανότητα* να εκδηλώνουμε *ανθρώπινα* συναισθήματα συμπάθειας και συμπαραστάσης προς τον ασθενή μας, να τον στηρίζουμε ψυχολογικά και να γνωρίζουμε *τον δέοντα Τρόπο*, με τον οποίο να ανακοινώνουμε δυσάρεστα νέα. Γιατροί δεν είμαστε *μονάχα* για να δεχόμαστε την ευγνωμοσύνη, τις ευχαριστίες, την αμοιβή και να απολαμβάνουμε την όποια καλή επαγγελματική φήμη αποκτήσαμε επιτυγχάνοντας καλά αποτελέσματα (ευμενή έκβαση σε περιπτώσεις ασθενών μας). Είμαστε τόσο για τα ευχάριστα όσο *Και για τα δυσάρεστα* και μάλιστα εξίσου:

† απορρέουσας εκ του λειτουργήματος

Οφείλουμε να είμαστε εκεί, παρόντες, στο πλάϊ του ασθενούς μας, προσφέροντάς του στήριξη και ανθρωπιά, εκτός και αν θέλουμε σύντομα να υποκατασταθούμε παντοτινά από διαγνωστικούς αλγορίθμους και παρόμοιο λογισμικό βαθιάς μάθησης ηλεκτρονικών υπολογιστών!

Τέλος, *στους αφανείς ήρωες*, νοσηλευτές, φυσιοθεραπευτές, παρασκευαστές εργαστηρίων και όλους τους *παραϊατρικούς* συνεργάτες μας, τούτο το βιβλίο προσπαθεί να προσφέρει *τροφή για Σκέψη*, ώστε να παλεύουν αποτελεσματικότερα κατά του σκοταδισμού, της υποκρισίας και της άγνοιας.

Οι νοσηλευτές μας είναι ο *Ακρογωνιαίος λίθος* του συστήματος της σύγχρονης Ιατρικής· *από τα χέρια τους* θα πιουν οι ασθενείς ένα ποτήρι νερό, για να δροσίσουν το στεγνό τους στόμα· από τα χέρια τους θα λάβουν τα χάπια και άλλα φάρμακα, που θα ανακουφίσουν τον πόνο τους· από τα ίδια, πάλι, χέρια θα δεχτούν την χορήγηση ενδοφλέβιων φαρμάκων χημειοθεραπείας και άλλων: Ε, καλό θα είναι να *εμπιστεύονται κιόλας*, πάνω στη στέρεη βάση της Αλήθειας, ό,τι τους προσφέρουν αυτά τα χέρια τα άξια, τα ταλαιπωρημένα και καταπονημένα.

Με τους νοσηλευτές, τέλος, μιλάνε οι ασθενείς πολύ πιο άμεσα, άνετα, συχνά και εύκολα, όταν νοσηλεύονται: η δική τους στάση η φιλαλήθης μπορεί να χύσει βάλσαμο στην ψυχή του ασθενούς. Είναι συναγωνιστές και σύμμαχοι καθαγιασμένοι, ιεροί και πολύτιμοι του ιατρικού Αγώνα σ' όλες τις μάχες μας κατά του καρκίνου!

Θα ωφεληθούν όσοι *τυχαίνει να έχουν διαφορετική άποψη* για το θέμα, αν αναγνώσουν και λάβουν υπόψη τους την *altera pars*: τα επιχειρήματα και τα αντιπαραδείγματα στο βιβλίο. Γινόμαστε σοφότεροι, όταν εξετάζουμε ένα ζήτημα από όλες τις οπτικές γωνίες:

Οι σκέψεις (αιτιολογημένες) και οι εμπειρίες του συγγραφέα, αποτυπωμένες γραπτά με πάθος και σαφήνεια, καταλήγουν σε πρακτικές οδηγίες για έναν τρόπο ενημέρωσης ασθενούς. Η αποτύπωση αυτή μπορεί να θεωρηθεί ως συνεισφορά, διότι αποτελεί πλέον άποψη καταγεγραμμένη στην βιβλιογραφία και κτήμα δημόσιο, στο οποίο μπορεί να έχει πρόσβαση κάθε κλινικός γιατρός, κάθε ασχολούμενος με την μέριμνα ασθενών, κάθε σκεπτόμενος άνθρωπος.

Στο βιβλίο διατηρούν με συνέπεια την *ιστορική ορθογραφία* τους, την *πολυτονική*, όποιες αρχαιοελληνικές φράσεις αναφέρονται, όπως από τον Ιπποκράτη. Την ίδια ορθογραφία διατηρούν και όσες λέξεις ή φράσεις της αρχαίας ελληνικής επιβίωσαν απaráλλαχτες στην

σήμερα καθομιλούμενη λαλιά, μετά από ένα ταξίδι τους μέσα από το διάβα του χρόνου επί χιλιετηρίες (λ.χ.: “ἐπὶ τῇ βάσει” κλπ.).

Στις ηλεκτρονικές (ψηφιακές) εκδόσεις του παρόντος βιβλίου (ebook), ως αρχείου **ePub** παρουσιάζονται με καινοτόμα εμφάνιση ή μορφή τυχόν “Σημειώσεις του συγγραφέα”: αντί για τις συμβατικές, συνήθεις υποσημειώσεις (footnotes), χρησιμοποιούνται **διαδραστικές σημειώσεις του συγγραφέα** (author’s notes): όταν πατήσει ο αναγνώστης τα δύο ενωμένα μαζί και υπογραμμισμένα σύμβολα πάνω στην οθόνη της ταμπλέτας (tablet, λ.χ. iPad) ή όταν κάνει “κλικ με το ποντίκι”, αναδύεται ένα παράθυρο με το περιεχόμενο της σημείωσης αυτής. Πατώντας με το δάχτυλο (ή κλικάροντας με το ποντίκι) έξω από το αναδυθέν παράθυρο κλείνει η σημείωση, ώστε να συνεχιστεί η ανάγνωση του κυρίως κειμένου. Σε ενδεχόμενες έντυπες εκδόσεις του βιβλίου στο μέλλον, οι σημειώσεις θα έχουν, αναγκαστικά, μορφή συμβατικής υποσημείωσης.

Σχεδόν κάθε κεφάλαιο του βιβλίου αρχίζει με **κλινικό Αντιπαράδειγμα**, εμπνευσμένο από την τριανταδυάχρονη εμπειρία (κλινική) του συγγραφέα: τα δεινά, που προκαλούνται σε έκαστο από τα αντιπαραδείγματα, δείχνουν πρακτικά, εύγλωττα, *κυνικά* και επώδυνα πόσο *Καταστροφική* είναι πάντα η Άγνοια του ασθενούς για την αλήθεια.

Κανένα από αυτά **δεν** αποτελεί πραγματικό περιστατικό. Κάθε **Ομοιότητα** με υπαρκτά πρόσωπα είναι **απολύτως Συμπτωματική**. Η χρονική διάρκεια τριάντα δύο ολόκληρων χρόνων συστέλλεται, για να χωρέσει σε λίγες σελίδες αντιπαραδειγμάτων, και διαστέλλεται, για να μπορέσει ν' απαντήσει ο συγγραφέας στο ερώτημα: "γιατρέ, λέγε, στη ζωή σου όλη τι βλέπεις και ακούς σχετικό με την Υγεία;"

Μπορεί υπαρκτά πρόσωπα να δάνεισαν τους χαρακτήρες τους ή να ενέπνευσαν την **δραματοποιημένη** συγγραφή κάποιου κλινικού αντιπαραδείγματος, αλλά **δεν** έχουν οποιαδήποτε σχέση με τα διαδραματιζόμενα. Ονόματα, τοπωνύμια κλπ. είναι απολύτως φανταστικά.

Έχει ο συγγραφέας την βάσιμη ανησυχία ότι μπορεί η κλινική **πραγματικότητα** στη χώρα μας να είναι **πολύ χειρότερη** από τα εδώ **εξωραϊσμένα** αντιπαραδείγματα. Σκοπός **δεν** είναι να επιδοθεί ο αναγνώστης σε ένα Κυνήγι μαγισσών, δηλαδή σε προσπάθεια ταύτισης των πρωταγωνιστών με πρόσωπα. Σκοπός είναι να εκτεθεί ή να καταγγεληθεί η ζοφερή πραγματικότητα, ώστε να παύσουν να λαμβάνουν χώρα αθλιότητες παρόμοιες ή και χειρότερες ακόμη!

1. Αμέσως Μόλις πρωτο-μαθευτούν τα κακά νέα...

Κλινικό αντιπαράδειγμα:

Η Μάγδα είχε από μήνες διαταραχές στις κενώσεις της με εναλλαγές δυσκοιλιότητας και διάρροιας, αλλά πρόσφατα παρατήρησε και Αίμα στα κόπρανα · αυτό την θορύβησε και ξαναπήγε στον γαστρεντερολόγο. Ήταν μία ευγενική μεσήλικη γυναίκα με κορούλα άρρωστη από σπάνια αυτοάνοση αρρώστια. Πρόσφατα είχε πεθάνει ο σύζυγος της Μάγδας αιφνίδια, από έμφραγμα, οπότε ο γαστρεντερολόγος αρχικά έκανε το λάθος ν' αποδώσει τα ενοχλήματά της σε ψυχολογικά αίτια 'κολίτιδας'. Ωστόσο η απώλεια αίματος οδήγησε σε κολονοσκόπηση: η βιοψία έδειξε καρκίνο του εντέρου.

Η νεαρή άρρωστη κόρη και ο αδερφός της Μάγδας καταστενοχωρήθηκαν. **Δεν** ήξεραν τι να κάνουν και αν έπρεπε να πουν ή όχι στη Μάγδα την αλήθεια · πόση αλήθεια άραγε θα μπορούσε να αντέξει μια γυναίκα, που φροντίζει ένα παιδί άρρωστο, μόλις χήρεψε; Κατήφεια και πανικός στις καρδιές των αγαπημένων της!

Συνέχεια κεφαλαίου 1

Φίλε αναγνώστη, εσύ, που *μόλις τώρα, πολύ πρόσφατα, έμαθες* ότι συγγενής σου στενός πάσχει από καρκίνο ή από άλλη Νόσο με παρομοίως επιφυλακτική πρόγνωση, μην απελπίζεσαι! Θάρρος, δύναμη!

Σίγουρα ο καρκίνος δεν είναι μια απλή γρίππη βέβαια, αλλά στην εποχή μας έχουν γίνει αλματώδεις *πρόοδοι* της Επιστήμης, που μάς δίνουν το δικαίωμα να έχουμε *βάσιμες Ελπίδες*.

Ελπίδες *για Τι* ακριβώς, θα ρωτήσεις: ε, λοιπόν, στην συγκεκριμένη περίπτωση του δικού σου ανθρώπου μπορεί (ανάλογα με το στάδιο και με το είδος του καρκίνου) να υπάρχουν ελπίδες: *α.*- είτε για *Ίαση* (ναι, *Γιατρεία*, "Cure" στα αγγλικά), *β.*- είτε για σημαντική *Παράταση Ζωής* (με παράλληλη βελτίωση και της Ποιότητάς της), *γ.*- είτε, τέλος, μόνο για *Βελτίωση Ποιότητας Ζωής*, δηλ. *Ανακούφιση*.

Όλες οι παραπάνω Ελπίδες βασίζονται στα καλά αποτελέσματα, που αποδεδειγμένα έχουν οι ήδη υπάρχοντες *τρόποι Θεραπείας* του καρκίνου στην εποχή μας. Δηλαδή οι μέθοδοι, που ήδη εφαρμόζονται σε ασθενείς (οι "κλινικά δοκιμασμένες", όπως λέγονται), έχουν μεγάλα ποσοστά *Ίασεως* και καλών αποτελεσμάτων γενικά στην σύγχρονη εποχή.

Οι ελπίδες Ίασης για πρώιμο στάδιο p1a καρκίνου πνεύμονα μη-μικροκυτταρικού ("NSCLC") εγγίζει το 73%. Οι ελπίδες Ίασης υπερβαίνουν το ως άνω ποσοστό σε στάδια πρώιμα ή σε καρκίνους με βιολογική συμπεριφορά "λιγότερο επιθετική" από ό,τι αυτή του πνεύμονα.. Στον καρκίνο όρχεων αναφέρεται ελπίδα Ίασης, που ξεπερνάει το 90-95% με κατάλληλη θεραπεία· ειδικά στο στάδιο I αυτού το ποσοστό υπερβαίνει το 98%...

Άρα ο συγγενής, που μόλις έμαθε τα κακά νέα, χρειάζεται να ηρεμήσει, να χαλαρώσει και να αντιληφθεί ότι δεν είναι "η απόλυτη Καταστροφή", όπως στο παρελθόν θεωρείτο ο καρκίνος. Επομένως η διάγνωση αυτή φυσικά και είναι μεν δυσάρεστη και στενόχωρη, ωστόσο είναι πλέον διαχειρίσιμη από την σύγχρονη Ιατρική: σχεδόν σε όλες τις περιπτώσεις υπάρχουν θεραπευτικά μέτρα, που μπορούν να βοηθήσουν τον άρρωστο! Αυτό είναι το πρώτο γεγονός, που πρέπει να σκεφτεί κάθε άνθρωπος, που μαθαίνει μία δυσάρεστη διάγνωση κακοήθους νοσήματος: δεν είναι το τέλος του κόσμου, αλλά Υπάρχει βοήθεια και αυτή θα προσφερθεί· υπάρχει Ελπίδα!

Το δεύτερο πράγμα είναι να αναλογισθεί πόσο κακό στην Κοινωνία μας έκαναν συνήθειες πρακτικές του παρελθόντος, Αρνητικές πρακτικές, όπως η χρήση του όρου "Επάραιτη νόσος" και η Απόκρυψη

της αληθούς διάγνωσης από τον ίδιο τον άμεσα ενδιαφερόμενο (ασθενή).

Την αληθή διάγνωση καρκίνου την απέκρυπταν *και* από τον ευρύτερο κοινωνικό περίγυρο (απόκρυψη από συναδέλφους, γείτονες, μακρινούς συγγενείς), από φόβο μήπως τυχόν υπάρξει ατυχηματικά διαρροή στον ίδιο τον ασθενή. Έτσι εκπαιδεύεται η κοινωνία μας — και μάλιστα διαρκώς, επί δεκαετίες ολόκληρες — να αντιμετωπίζει λανθασμένα τον καρκίνο, επειδή απλά σ' αυτήν δεν φτάνουν ποτέ τα Καλά νέα Ιάσεων, αλλά μόνο τα κακά. Ο κοινωνικός περίγυρος δεν έμαθε Ποτέ τα καλά νέα όσων ασθενών *ιάθηκαν*, δηλ. όσων *γιατρεύτηκαν*. Άρα δεν γιόρτασε, δεν χάρηκε για την αποκατάσταση της υγείας όσων διπλανών του ανθρώπινων υπάρξεων νίκησαν τον καρκίνο (και είναι Πολλές αυτές).

Έτσι, όμως, η νεο-ελληνική κοινωνία αγνοεί τις περιπτώσεις ανθρώπων, που *γιατρεύτηκαν* · μάθαινε τα δυσάρεστα μονάχα κοινωνικά γεγονότα (νεκρολογίες και πένθη σε εφημερίδες κ.τ.ό.) των λίγων περιπτώσεων εκείνων, που τελικά έχασαν την μάχη. Μ' αυτόν τον στερεότυπο τρόπο η κοινωνία δυστυχώς εκπαιδευόταν να θεωρεί ως εκ των προτέρων δεδομένη (θλιβερή και δυσάρεστη) την τελική έκβαση κάθε Νέας περίπτωσης καρκίνου. Ο κόσμος σε μικρές πόλεις επί

δεκαετίες ολάκερες άκουγε και μάθαινε για κηδείες ανθρώπων, που απεβίωσαν από καρκίνο, αλλά αγνοούσε ότι διπλάσιοι μπορεί να ήταν οι Νικητές (ιαθέντες), που παρέμεναν κρυφοί στερώντας την χαρά, τον εορτασμό από το κοινωνικό σύνολο!

Αν ξέραμε πόσοι Πολλοί από τους πλησίον μας έχουν ήδη από παλιά νικήσει αυτή την αρρώστια, τότε θα την φοβόμαστε πολύ λιγότερο ως Κοινωνία, ως συλλογικό ασυνείδητο. Και θα ζούσαμε σε έναν κόσμο ειλικρινέστερο και πιο ευτυχισμένο, σ' έναν κόσμο απαλλαγμένο από φόβο περιπτώ.

Με τις ήδη υπάρχουσες συμβατικές μεθόδους θεραπείας του καρκίνου, τις παλιές και "κλινικά δοκιμασμένες", *ιάθηκαν* όλοι αυτοί οι άγνωστοι νικητές, που ζουν ανάμεσά μας αγνοώντας και οι ίδιοι από τι αρρώστια έπασχαν. *Τονίζεται με έμφαση* (καταχρηστική, ίσως) το γεγονός αυτό, γιατί στην συνέχεια αποτυπώνονται περισσότερες σκέψεις, ακόμα περισσότερο ελπιδοφόρες:

Την στιγμή, που γράφονται τούτες οι γραμμές, προχωράει η Έρευνα της Επιστήμης· συντελείται πρόοδος θεαματική· έρχονται στο φως νέα δεδομένα και δοκιμάζονται **θεραπίες πρωτοποριακές** εναντίον του καρκίνου. *Ανοσοθεραπεία, εμβόλια, γονιδιακές μέθοδοι,*

νανοσωματίδια... Μέρα με την ημέρα μάχες κερδίζονται και αποκτάται Γνώση θεραπευτική.

Στην ιστορία της Ιατρικής σημειώθηκαν πολλές φορές *Άλματα* προόδου, την οποία κανείς δεν είχε προβλέψει ούτε ανέμενε. Η τυχαία ανακάλυψη αρχικά της πενικιλίνης το 1928 από τον Sir Alexander Fleming και, στη συνέχεια, άλλων αντιβιοτικών μπορεί μόνο να μας γεμίζει σήμερα *προσμονή* και βάσιμη *Ελπίδα*.

Ποτέ άλλοτε δεν είχαν επενδυθεί τόσο *πολλά συμφέροντα*, ακόμα και οικονομικά, από τις πολυεθνικές βιομηχανίες φαρμάκων και εξοπλισμού, όσο στην εποχή μας, για να τεθεί υπό έλεγχο ο καρκίνος. Η μάχη είναι τιτάνια και καθημερινά ρίχνονται στην Έρευνα κολοσιαίοι προϋπολογισμοί.

Η μόνη λογική έκβαση αυτού του αγώνα είναι ότι *θα τιθασευτεί* ο καρκίνος, όπως ακριβώς αντιστράφηκε το 1900 η ροή του πλωτού ποταμού στο Σικάγο (εκρέει πλέον από την Μεγάλη Λίμνη Michigan αντί να εισρέει προς αυτήν), όπως η διώρυγα του Παναμά χώρισε μια ολόκληρη ήπειρο στα δύο (την Νότια Αμερική από την Βόρεια) κ.τ.ό. Ο καρκίνος θα *νικηθεί*, όπως ακριβώς κατέστη δυνατή από τον άνθρωπο η κατάκτηση του Διαστήματος!

Απλούστατα στην έρευνα κατά του καρκίνου έχουν επενδυθεί τόσο *Πολλά* (ερευνητικές προσπάθειες Επιστημόνων, χρήματα, “εργατο-χρόνια”), που δεν είναι δυνατόν, παρά να κατατροπωθεί ο εχθρός... Καθημερινά βρισκόμαστε *κοντύτερα κατά ένα βήμα* στην Οριστική Λύση του προβλήματος καρκίνος· ίσως μάλιστα αυτή τελικά μάς εκπλήξει, με εμφάνιση *αιφνίδια* και απρόσμενη ως *άλμα*, όπως σημειώθηκε στο παρελθόν με τις θεραπευτικές ανακαλύψεις για άλλες νόσους, που θεωρούνταν μάλιστα θανατηφόρες (Φυματίωση, Συφιλίδα, Λέπρα κλπ.).

Φίλε συγγενή ασθενούς με καρκίνο, μετά από ό,τι διάβασες σε τούτο το κεφάλαιο ξέρεις πια ότι δεν υπάρχει λόγος απελπισίας: ναι, η αρρώστια αυτή είναι βαριά, αλλά *υπάρχουν ήδη θεραπείες με καλά αποτελέσματα και διαρκώς ανακαλύπτονται ακόμα πιο αποτελεσματικές*. Υπάρχει σημαντική πιθανότητα ακόμα και *Ίασης*.

Ο ασθενής θα χρειαστεί την ηθική σου στήριξη, να σταθείς στο πλάϊ του, να τον ενθαρρύνεις, να σκουπίσεις το ανθρώπινο δάκρυ του και να του μεταλαμπαδεύσεις στην ψυχή του την *Ελπίδα*: θα το κάνεις αυτό *Εσύ*, ο δικός του συγγενής, τον οποίον ξέρει από χρόνια και εμπιστεύεται· όχι κατ’ ανάγκην κάποιος επαγγελματίας ψυχολόγος, ψυχίατρος κλπ. Για συμπαράσταση, εμπιστοσύνη, ηθική στήριξη και ανθρωπιά χρειάζεται *ΑΛΗΘΕΙΑ* και ειλικρίνεια. Αυτό *μην* το ξεχνάς!

Διάθεση βιβλίου

Αν επιθυμεί κάποιος να διαβάσει Ολόκληρο το ηλεκτρονικό βιβλίο τούτο, 223 σελίδες περίπου, μπορεί να βρει συνδέσμους ([Links](#)) προς ηλεκτρονικά βιβλιοπωλεία μέσα στην ιστοσελίδα του βιβλίου:

www.icp-med.gr/vivlia/dsa

Κατά την στιγμή της για πρώτη φορά έκδοσης αυτού του ebook, καταβάλλεται προσπάθεια να διατίθεται αυτό στα ελληνικά μέσω:

- του **iBooks Store** της **Apple** για όσους θα το διαβάσουν σε:
 - iPad
 - iPad mini
 - iPod touch
 - iPhone
 - iMac, MacBook, MacMini
- του **kobo books** , για ανάγνωση σε:
 - android tablets ,
 - Windows PCs desktop applications ,
 - iOS devices & OS X computers (της Apple) με την εφαρμογή (app) kobo books.—

